

X Theoriebron Ontstaan en behandeling van tumoren

Inleiding

Kanker komt veel voor in Nederland en leidt regelmatig tot overlijden. Toch is kanker steeds beter behandelbaar en wordt het daarmee steeds meer een chronische ziekte. Patiënten en familieleden zijn vaak angstig en zitten vol met vragen. Hoewel het niet je taak als verzorgende is de patiënt te informeren, is het wel belangrijk dat je op de hoogte bent van de feiten over kanker, zodat je patiënt en familieleden op de juiste manier kunt geruststellen.

Ongeremde deling

Cellen in het lichaam delen zichzelf. Zo ontstaan er nieuwe cellen. Die zorgen voor herstel en groei in het lichaam. Bij die celdeling moet ook het DNA met onze erfelijke informatie gekopieerd en over de nieuwe cellen verdeeld worden. Dit moet heel precies gebeuren. Toch maken cellen bij dat kopiëren weleens een fout. Veel fouten in kopieën leiden tot de dood van de cel; de cel kan niet meer goed functioneren en wordt door het lichaam opgeruimd. Dat is niet erg. Maar niet alle fouten worden ontdekt en ongedaan gemaakt. Zo kan het gebeuren dat een cel zich ongeremd gaat delen; door een fout in het DNA valt de rem weg. Er ontstaan steeds meer cellen, die zich ook niet meer specialiseren, maar steeds blijven doorontwikkelen. In dat geval is er sprake van een tumor: een groep ongeremd delende cellen.

Goedaardige tumoren

Er is onderscheid tussen **benigne tumoren** (goedaardig) en **maligne tumoren** (kwaadaardig). Een veel gemaakte denkfout is dat een goedaardige tumor altijd ongevaarlijk is en een kwaadaardige tumor altijd gevaarlijk.

Benigne tumoren groeien niet door weefsels heen, maar duwen andere weefsels aan de kant. Er is daardoor geen kans op uitzaaiing, de tumor blijft alleen op die ene plek in het lichaam aanwezig en verspreidt zich niet via het bloed. Omdat de tumor hier blijft groeien, kan het wel levensgevaarlijk worden als de tumor tegen organen zoals het hart, de hersenen of grote bloedvaten aan drukt.

De namen van benigne tumoren eindigen altijd op -oom (bijvoorbeeld adenoom (bij klierweefsel) of myoom (bij spierweefsel)). Maar let op: namen die op -carcinoom of -sarcoom eindigen, zijn kwaadaardige tumoren.

Kwaadaardige tumoren

Maligne tumoren duwen de omliggende weefsels niet opzij, maar dringen erdoor naar binnen. Zo komen ze vanzelf ook in bloedvaten en lymfe terecht. Daar kunnen een paar cellen van de tumor loslaten en via bloed- en lymfevaten op andere plekken van het lichaam terecht komen. Als ze daar ook ongeremd gaan delen, ontstaat een nieuwe tumor – een **metastase** (uitzaaiing).